

Dershane Tartışması: AK Parti İktidarı ve Gülen Hareketi Arasındaki Uyuşmazlığa Dair Haber Söylemi

DOI NO: 10.5578/JSS.8241

Nurdan Akner¹

Betül Akbulutgiller²

Gülsüm Erkan³

Özet

AK Parti iktidarının dersanelerin kapatılarak özel okula dönüşmesi ya da tamamen kapatılmasının yolunu açacak yasa hazırlığına girmesi, Türkiye’de yoğun tartışmaların yaşanmasına neden olmuştur. Gündemden uzun süre düşmeyen tartışmalar AK Parti ile Gülen Cemaati arasında huzursuzluğa yol açmış, konu eğitim meselesi olmaktan çıkarılarak AK Parti ile Cemaat arasında iktidar/güç mücadelesi haline dönüştürülmüştür. Bu sürecin gazete haberlerinde nasıl yer bulduğunu konu alan bu çalışmanın amacı, dersanelerin kapatılması gündeminin arka planındaki AK Parti ile Gülen Cemaati arasındaki gerilimin yansımalarını ele almaktır. Teun Van Dijk’in eleştirel söylem çözümlemesi yönteminden yararlanılarak haberlerin analiz edildiği bu makalede, söz konusu gazetelerde haberlerin ne şekilde yer aldığı, neden sonuç bağlantıları kurularak, karşılaştırmalı olarak irdelenmiştir. Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet ve Cumhuriyet gazeteleri incelenip, 15 Kasım- 4 Aralık 2013 tarihlerinde yer alan dersanelerin kapatılma kararına ilişkin haberler analiz edilmiştir. Çözümlemenin eksiksiz biçimde yapılabilmesi için konuyla ilgili gazetelerdeki bazı fotoğraflar göstergebilimsel çözümlemeye tabi tutulmuş ve özellikle Roland Barthes’in düz anlam-yan anlam kavramsallaştırmalarından da yola çıkarak yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: AK Parti, Gülen Cemaati, Dersaneler, Söylem, Göstergebilimsel Çözümleme

¹Doç. Dr., Akdeniz Üniversitesi, İletişim Fakültesi Dekan Yardımcısı, Radyo-TV Sinema Bölümü, nurdanakiner@yahoo.com

²Arş. Gör., İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü

³Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

University Prep Schools Debate: The Journalistic Discourse on the Clash between the AK Party Government and the Gülen Movement

Abstract

AK Party Government prepared a law regarding the prep schools, which are preparing students for the national university exam. According to this law prep schools have to be closed or converted into private schools that will be controlled by the Ministry of Education of Turkey. This issue caused heavy conflicts. These long-standing conflicts on the agenda have brought about political unrest between AK Party and the Gülen Movement, and the topic has been turned from an issue of education into a power struggle between AK Party and the Gülen Movement. The aim of study which concerns about how this process has been addressed on newspaper reports is to discuss reflections of the conflict between AK Party and the Gülen Movement in the background of the agenda of the closure of the prep schools. In this study in which the newspaper reports are analyzed through the Teun Van Dijk's critical discourse analysis. The Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet and Cumhuriyet newspapers are examined, and the reports (from November 15 to December 4) regarding the decree of the closure of prep schools are analyzed. Furthermore some photographs on the newspapers regarding this subject are analyzed through Roland Barthes' conceptualizations of denotation and connotation.

Keywords: *AK Party, Gülen Movement, Prep Schools, Discourse, Semiotic Analysis*

Giriş

Günümüzde dünyanın pek çok ülkesinde kamusal eğitim, toplumdaki bireyler için temel bir hak olmanın ötesinde herkesin içinde bulunduğu toplumsal konumuna ve ekonomik durumuna göre yararlanabileceği bir metaya dönüştürülmekte ve eğitimin içeriği sermayenin gereksinimlerine göre belirlenmektedir. Eğitimin kamusal bir hizmet alanı olarak görülmesinden vazgeçilip ticari faaliyet alanına dönüştürülmesi yeni bir eğilim olmamakla birlikte buna yönelik politikalar, tüm dünyada, 1980'li yıllardan itibaren IMF ve dünya bankasının denetiminde uygulanan yapısal uyum programları ve yeniden yapılandırma ile gündeme gelmiş ve çoğu reform modernizasyon adı altında sürdürülmektedir (Aksoy, 2011:9).

Eğitimin ticarileşmesiyle ortaya çıkan özel dershanelerin, Türkiye'deki geçmişi Cumhuriyet döneminden öncedir. 1915 yılında yayınlanan Mekatib-i Hususiye Talimatnamesiyle özel dershaneler yasal

statü içine alınmıştır. Özel Dershaneler bugünkü statülerine 08.06.1965 tarih ve 625 sayılı yasa ile kavuşmuştur. Bu tarihten sonra 1970'li yıllarda, illerin yarısından fazlasında özel dershaneler faaliyet göstermeye başlamıştır. 12 Eylül 1980 ihtilâlinden sonra özel dershanelerin kapatılması gündeme gelmiş 1983'te özel dershanelerin kapatılması ile ilgili mecliste gündeme getirilen yasa tasarısı uzun tartışmalardan sonra reddedilmiştir. 1984 yılında 174 olan özel dershane sayısı (Subaşı, 2005: 10-11) 2013 yılında 3 bin 858 olmuş (Sabah, 2013) ve tüm Türkiye'ye yayılmıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar iktidarın ideolojisini dayatma biçimi olarak eğitimde “yeniden yapılanma” veya “eğitim reformu” adı altında değişiklikler yapılmakta ve tartışılmaktadır. Günümüzde AK Parti iktidarı ile tekrar gündeme gelen tartışmalar ilk kez Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın Güney Kore'nin başkenti Seul'deki Nükleer Güvenlik Zirvesi için yaptığı yolculukta gazeteci grubuna yaptığı ‘dershaneler ya lise olacak ya kapanacak’ açıklamasıyla gündeme gelmiştir. Açıklamada 4+4+4 Yasa Tasarısı⁴ ile ilgili bilgi vermiş, tasarının imam hatiplerin önünün açılması, kız çocuklarının eve hapsedilmesi, çıraklık yaşının düşürülmesi ve eğitimin özelleştirilmesi boyutlarının olduğunu açıklamış ve üniversite giriş sınavlarını da üniversite hazırlık kurslarını ortadan kaldıracaklarını ifade etmiştir (Habertürk, 2013). Daha sonra parti içinde farklı açıklamalar yapılmış Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, Dershanelerin özel okula dönüşeceğini söylemiş (Sabah, 2013). Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç, ise yeni eğitim sistemiyle ilgili dershanelerin kapatılmasının söz konusu olmadığı yönünde açıklamada bulunmuştur (Habertürk, 2013). Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, Güney Kore'ye giderken yaptığı "Dershaneler kapanacak" açıklamalarının ardından Türkiye'de büyük bir tartışma başlamış, Başbakan bu konuda parti içinden gelen '*kapanmayacak, ihtiyaç kalmayacak*' beyanlarına da "dönüş yok, dershaneler kapanacak" diyerek son noktayı koymuştur (Ensonhaber, 2013).

İlk kez Başbakan'ın dershanelerin kapatılmasına ilişkin açıklama yapmasıyla başlayan süreç yıl boyunca Başbakan'ın, Milli Eğitim Bakanı'nın söylemleriyle/ beyanlarıyla, zaman zaman gündeme gelmiştir. Son olarak 14 Kasım 2013 tarihinde tekrar gündeme gelmiş 3 Aralık'ta kapatmanın 2015'e kaldığı açıklamasıyla durulmuştur. Bu makalede dershanelerin kapatılmasına ilişkin yıl boyunca yapılan tartışmaların son zaman dilimi olan 14 Kasım-4 Aralık 2013 tarihleri arasında medya sahiplik yapısı dikkate alınarak seçilen Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerinde nasıl yer bulduğu sorusuna yanıt aranarak, ilgili tüm haberler ve fotoğraflar Barthes'in göstergebilim kuramına göre analiz edilmiştir.

⁴ Kamuoyunda 4+4+4 olarak bilinen zorunlu eğitimi kesintili 12 yıl haline getiren yasa teklifidir. Zorunlu eğitimi kademeli hale getiren yasa teklifi 30 Mart 2012'de TBMM'de 295'e karşı 91 oyla kabul edildi, oylamada bir çekimser oy kullanıldı.

1. Egemen İdeoloji ve Eğitim Sistemi

Eğitim, devletin varlığını, gücünü ve temel ilkelerini topluma kabul ettirebilmek için kullandığı en önemli ideolojik araçlardan birisidir. Devlet, elinde bulundurduğu tüm imkanlarla topluma, kendi ideolojik ilkelerini öğreten, toplumu bu ilkelere göre terbiye eden bir kurumu temsil etmektedir. Eğitim aracılığıyla devlet, tüm halkın düşünce ve değer yargılarının bir ‘eritme potası’ içinde kaynaştırılıp bütünleştirilmesini gerçekleştirme amacına yönelmiştir (Black, 1989:114). Bu yüzden devlet, eğitimin tüm aşamalarında kendi ideolojik ilkelerini dayatır. İnsanlara, belirlenen bu ideolojik sınırlar içinde yaşamalarını öğretir. İnsanların, toplumsal kabul ve siyasal statü kazanmasının yolu bu yapacakları ve yapamayacakları şeyleri öğrenmekten geçer. Bu anlamda eğitim, toplumsal bir amaca ulaşmak için bir araç olarak kullanılır (Illich, 1988, akt. Çetin, 2001:206-207).

Bilgi iktidarın aracıdır. İktidarı beslemek ve güçlendirmek için işler. Bu nedenle her iktidar arayışıyla birlikte bilginin araçsallığı da artar. Bilgiye duyulan ihtiyaç iktidara duyulan güç tutkusunun artma derecesine bağlıdır. İktidar bilginin efendisi, egemeni olmak ister ve onu hizmetinde tutmak için gerçek bilginin belirli bir miktarını devamlı kendi kontrolünde tutar. Böylece bilgi bir moral güç değil bir iktidar gücüne dönüşür (Nietzsche, 1967, akt. Çetin, 2001: 206-207). Foucault bilginin başkaları üzerine abanan bir iktidar olduğunu, buna bağlı olarak da başkalarını tanımladığını öne sürer. Ona göre bilgi, özgürleşimin önünü keserek gözetlemeye, düzene sokmaya, disipline etmeye yönelik bir kip halini alır (Sarup, 2004: 101). Buradan da anlaşılacağı gibi iktidarla bilgi dolaysız olarak birbirlerini içerirler. Bilgiyi üreten iktidardır. Ne eşgüdümlü bir bilgi alanı olmaksızın herhangi bir iktidar ilişkisi varolabilir, ne de iktidar ilişkileri varsaymayan ve oluşturmayan bir bilgi alanının varolabileceğini kabul edebiliriz (Canpolat, 2003: 86). Dolayısıyla bilgi iktidar hem bilgiyi hem de iktidarı biçimlendiren bir konuma gelmiş olmaktadır. Bu bağlamda Foucault’ya göre iktidar; “kendi örgütlenmelerini kendi oluşturan, güç ilişkilerini dönüştüren, güçlendiren ya da tersine çeviren bir süreç ve bu güç ilişkilerini etkili kılan stratejiler olarak anlaşılmalıdır” (Canpolat, 2003: 99).

Foucault’ya göre Bilginin egemenliği, doğal olarak iktidarın egemenliği demektir (Foucault, 1980, akt. Çetin, 2001:208):

“Hiçbir bilgi kendi içinde bir iktidar formu, bir iktidar fonksiyonu ve diğer iktidar formlarına bağlı bulunan bir iletişim, kayıt, insanları toplayıp kontrol etme ve kendi sistemini yayma düzeni olmaksızın şekillenemez, varlığını devam ettiremez. Hiçbir iktidar da bilginin üretimi, düzenlenmesi, dağıtımı ve alıkonması olmaksızın uygulanamaz, gerçekleşemez.”

Eğitim ve ideoloji birbiriyle yakından ilgili olarak siyasal iktidarın kendi meşruiyet ilkelerine mutlaklık ve kutsallık kazandırdığı araçlardır. Eğitim ve öğretim süresince “bilgi ve ‘gerçek’ onu üreten ve yayan kurumlarda merkezi bir güce dönüştürülür. Bu ‘gerçek’, siyasal iktidar tarafından devamlı olarak tek gerçek olarak sunulur. Eğitim kurumlarının yaygınlığı sayesinde devlet ideolojisi en ücra alanlara bile yayılma imkânı bulur. Bilgi de siyasal iktidarın ideolojisini meşrulaştırma işlevini üstlenir. Devlet ideolojisi, eğitici ve öğretici kimliğiyle tüm topluma yayılır (Bourricaud, 1987, akt. Çetin, 2001:209).

İdeoloji, devletin bireyi ve toplumu kurması ve düzenlemesinin en önemli araçlarından biridir (Poulantzas, 1992: 40-41). Bu nedenle İdeoloji, siyasal iktidara her zaman topluma müdahale hakkını ve imkânını sunan güçlü bir meşruiyet aracıdır. Fakat, ideolojilerin bir üst düzenleyici güç olarak devletin belirleyici alanı içerisinde olmasından dolayı devletin kendine ve eylemlerine meşruiyet kazandırmak için, ideolojiler farklı farklı yorumlara maruz kalmaktadır. Siyasal iktidar, belki de ideolojinin meşruiyet kazandırmadaki bu esnekliğinden dolayı ona bağlı bir görüntü arz etmektedir. Siyasal iktidar kendi meşruiyetinin kriterlerini ideolojiler çerçevesinde belirler.

Althusser (2003: 27) siyasal iktidarın kendi varlığını devam ettirebilmesi için baskı aygıtlarına ve ideolojik aygıtlara sahip olduğunu ve bunları yoğun bir şekilde kullandığını ifade etmektedir. Ona göre devlet, baskı aygıtlarına ve ideolojik aygıtlara dayanarak varlığını sürdürür. Devletin baskı aygıtları, açık güç kullanımının veya zorlamanın bulunduğu alanlarda işleyen, hukuk, mahkemeler, polis, ordu gibi kurumlardır. Devletin ideolojik aygıtları ise aile, eğitim ve din gibi alanlarda siyasal iktidarın onanmasını devam ettiren kurumlardır. Bu alanlar içerisinde bireyler adlandırılır, kimlik kazandırılır ve devletin egemenlik alanına hapsedilir. Althusser, kitle iletişim araçlarını egemen olanın ideolojisini meşrulaştırmak için kullandığı devletin ideolojik aygıtlarından biri olduğunu savunmaktadır ve kitle iletişim araçları, devletin ideolojik bir aygıtı olarak ideolojiyi kullanarak işlemektedir. Bunlar da devletin diğer ideolojik aygıtları gibi aynı hedefe yönelmektedir (Althusser, 2003: 130).

2. Yöntem

Araştırma için sahiplik yapılarıyla bağlantılı olarak farklı görüşleri yansıtması bakımından Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet ve Cumhuriyet gazeteleri incelenmiştir. Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan’ın 25.03.2012’de ilk kez dersanelerin kapatılmasına ilişkin açıklama yapmasıyla başlayan süreç yıl boyunca zaman zaman gündeme getirilmiş, son olarak 14 Kasım 2013’te tartışmalar alevlenmiş, 3 Aralık 2013’te

kapatmanın 2015'e kaldığı açıklamasıyla durulmuştur. Bu nedenle makale kapsamında tartışmaların yoğun olduğu 14 Kasım 2013 ve 4 Aralık 2013 tarihlerinde yer alan gazete haberleri ve fotoğrafları analiz edilmiştir.

Van Dijk'in eleştirel söylem çözümlemesi yönteminden yararlanılarak haberlerin analiz edildiği makalede söz konusu gazetelerde haberlerin ne şekilde yer aldığı, neden sonuç bağlantıları kurularak, karşılaştırmalı olarak irdelenmiştir. Eleştirel söylem çözümlemesinin kullanılma amacı medya metinlerindeki seçilmiş sözcük ve sözcük öbeklerinin bireylerin yaşamı algılamalarında, düşüncelerinde ve değerlendirmelerinde söyleme yansıyan toplumsal ideolojilerini belirlemektir. Bu yöntemle açık dilsel yapılardan örtük ideolojik yapılar ulaşmak amaçlanır (İnceoğlu ve Çomak, 2009: 12). Sözen'e (1999: 81) göre haberlerin güç-iktidar sahibi yapıların söylemsel kalıplarında oluşturulması, haber metinleri üzerine yapılan çalışmalarda söylem analizi yönteminin kullanılmasına neden olmuştur. Kısaca söylemek gerekirse, medyada neyin haber olacağı, nasıl yorumlanacağı ve anlatılacağı tamamen değer yargıları tarafından belirlenmektedir. Haberler, kişisel önyargılar, çıkarlar ve siyasal tercihlerce yapılır. Bu da gerçeklerin doğru bir biçimde aktarılmasına ve çarpıtılmasına neden olmaktadır (Çaplı, 2002:81). Bu süreçlerin incelenmesinde ise söylem analizi metodu kullanılmaktadır. Van Dijk'a göre, söylem analizi, dile ve dilin kullanımına dair teorik ve yöntemsel bir yaklaşımı temsil etmektedir. Bu anlamda çözümlemenin konusunu oluşturan söylemler; metinler, mesajlar, konuşmalar, diyaloglar ve haberleşmeler tarafından belirlenmektedir (Dijk, 1988, akt. Toruk ve Sine, 2012:358). Van Dijk, haberi bir söylem olarak ele alır, çünkü haberin içinde yeniden üretildiği toplumsal formasyon ve söylemsel formasyonun sorgulanması gerekir. Haberi söylem olarak ele almak ve çözümlemek, haberi hazırlandığı süreçlerden ve toplumsal yapı içinde oluşan güç/iktidar ilişkilerinden koparmadan incelemek demektir. Söylem analizi metinlerin oluştuğu bağlama yönelik bir inceleme biçimidir (Kula, 2002:191). Söylem analizi, metin yapılarını incelemekle sınırlı kalmaz; anlamlar, fikirler ve ideolojiler de açığa çıkarılmaya çalışılır. Bu bilişsel yaklaşım, olay hakkında metnin sahip olmadığı fakat dil kullanıcılarının zihinsel sürecine ilişkin anlamları gösterir (Sözen, 1999:42). İdeolojiler, kendilerini dil ile ifade edip biçimlendirirler. Dili kullananların seçtikleri sözcükler, sözcük öbekleri, konuşma biçimi, anlatımı ve hatta cümle kurma yetileri, söylemin oluşmasında çok büyük etken olduklarından, dilin kullanımıyla söylem oluşur (İnceoğlu ve Çomak, 2009:35).

İdeolojilerin gerçek doğasını ve toplumsal pratikler ve söylemle olan ilişkilerini açıklayabilmek için ise öncelikle onların zihinsel ve bilişsel boyutunun içi yüzünü kavrayabilmeliyiz (Van Dijk, 2003:26). Bu nedenle, dershanelerin kapatılması haberlerinin ele alındığı bu araştırmada temel

söylemlerin hangi karşıtlıklar üzerine kurulduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır.

Aynı zamanda çözümlemenin eksiksiz biçimde yapılabilmesi için gazetelerdeki konuyla ilgili fotoğraflar göstergebilimsel çözümlemeye tabi tutulmuştur. Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetesinde yer alan fotoğraflar Roland Barthes'ın göstergebilim kuramından yola çıkılarak, düz anlam-yan anlam kavramsallaştırmasına göre analiz edilmiştir. Bir haberin göstergebilimsel çözümlemesi yapılırken metnin hem yazılı hem de görsel boyutu dikkate alınması gerekir. Haberdeki fotoğraflar analiz edilirken gösterge içinde yer alan objelerin görüntüleri, insanlar mekanlar sözcükler birer gösterendir ve belli zihinsel konseptlere işaret eder (Devran, 2010:39).

Volosinova'ya göre her gösterge ideolojik değerlendirme ölçütlerine maruzdur. İdeoloji alanı göstergeler alanıyla çakışır. Birbirleriyle eşitlenir. Nerede bir gösterge mevcutsa orada ideoloji de mevcuttur (Hall, 1999, akt. Özer, 2009:21). Bu bağlamda araştırmamızda dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları da birer gösterge olarak ele alınmıştır. Analizde anlamın hangi kültürel ve toplumsal pratiklerle örüldüğünü saptamak açısından kodların, düz anlamların (detonation), yan anlamların (connotation) ve mitlerin (myth) izi sürülmüştür.

3. Medyanın Sahiplik Yapısı ve Haber İçeriklerine Etkisi

Medya incelenirken kitle iletişim araçlarının ideolojik işlevi üzerinde de durmak gerekir. Eleştirel yaklaşımın temel sorunsalları arasında yer alan ideoloji konusu “medyanın ideolojik bir güç olduğu” gibi bir kabulden hareket eder. Zira bu düşünce ekseninde toplumda birleştirici ve bütünleştirici bir güç olarak kabul gören ideolojiyi yaymadaki en önemli araçlardan birinin medya olduğu fikri süregelmektedir. Bu düşünceler göz önünde bulundurulduğunda, ideolojik düzeyde özellikle, medyanın toplumdaki güçlü çıkar gruplarının uzantıları olarak işlev gördüğü ve egemen ideolojinin yeniden üretiminde ve denetim sisteminin sürdürülmesinde etkin bir rol oynadığı görüşü hüküm sürmektedir (Shoemaker ve Reese, 2002: 127).

Gramsci'nin hegemonya kuramına göre kitle iletişim araçları yönetici seçkinlerin zenginliklerini, güçlerini ve konumlarını sürdürmekte kullandıkları araçlardır. Bu araçlar gerekli öğeleri bireylerin bilincine, başka türlü orada asla yer almayacak şekilde öylesine yerleştirirler ki bilinç, onları asla reddetmez. Medya endüstrisinin sahipleri ve yöneticileri kendilerine yakın gelen fikirleri, tonlamaları ve içeriği diğer toplumsal gruplardan çok daha kolay üretmekte ve yeniden üretebilmektedir. Çünkü onlar toplumsallaşma kurumlarının anahtarını ellerinde tutmaktadır. Böylece

onların bakış açıları kamusal alanda sürekliliğe ve yerleşikliğe sahiptir (akt: Lull, 2001:52-53). Bu çerçevede hegemonya kavramı, medyanın ideolojik bir aygıt olarak kavranmasından çok, iktidar sahiplerinin ideolojilerinin kültürel pratiklerin dolayımı ile toplumsal rızaya dönüştürüldüğü bir araç olarak ele alınmasına dayanmaktadır (İnal, 1996:62).

Servetin belli kesimler elinde toplandığı ve büyük sınıfsal çıkar çatışmalarının yaşandığı bir dünyada bu işlevleri yerine getirmek sistemli propaganda gerektiğinin savunan Chomsky'ye göre, Propaganda Modeli, sözü edilen servet ve iktidar eşitsizliği ile bu eşitsizliğin medyanın çıkar ve seçimlerine çeşitli düzeylerdeki etkisi üzerinde odaklanır. Paranın ve iktidarın ne gibi yollarla haberleri eleyip basılmaya uygun olanları seçtiğini, muhalif düşünceleri nasıl kenar sütunlara itip önemsizleştirdiğini, hükümete veya egemen özel çıkar çevrelerine ise nasıl mesajlarını halka kolayca verme imkânı sağladığını belirtir (Chomsky vd., 2004:35-36).

4. Analize Konu Olan Gazeteler

4.1. Cumhuriyet Gazetesi

Cumhuriyet gazetesinin isim babası Atatürk'tür. Yeni Gün'ü yayımlamakta olan Yunus Nadi (Abalıoğlu), 7 Mayıs 1924'te Cumhuriyet'i iki ortak, Nebizade Hamdi ve Zekeriya Sertel ile birlikte kurmuştur (Cumhuriyet, 2013). Cumhuriyet gazetesinin günümüzdeki imtiyaz sahibi Cumhuriyet Vakfı adına Orhan Erinç; 2003 yılında bu yana gazetenin genel yayın yönetmeni İbrahim Yıldız'dır (Gazeteler.org, 2013). Cumhuriyet gazetesi kemalist dünya görüşüne sahip bir gazetedir. Öte yandan Zaman Gazetesi ve Fethullah Gülen ile ilgili haberleri nedeniyle uzun bir süre düzenli tekzip yayınlayıp ilgili kişi ve kurumlara ceza ödemiş bir yayın kuruluşudur (turkcebilgi.com, 2013).

4.2. Hürriyet Gazetesi

Gazete, 1948'de Sedat Simavi tarafından kurulmuş ve 1 Mayıs 1948'de yayımlanmaya başlamıştır. 1992 yılında Erol Aksoy, Dinç Bilgin ve Haldun Simavi'nin ortak girişimi haline geldi. 1994 yılında, yüzde 70 hissesi Doğan Yayın Holding tarafından satın alınan Hürriyet, Doğan Grubu'nun medya faaliyetleri içinde önemli bir yere sahiptir. 20 yıldır gazetenin Genel Yayın Yönetmenliğini yapan Ertuğrul Özkök, 29 Aralık 2009 tarihi itibarıyla yerini Enis Berberoğlu'na bırakmıştır (Hurriyet, 2013).

4.3. Taraf Gazetesi

15 Kasım 2007'de Türkiye'de yayın yaşamına başlayan ulusal günlük gazetedir. Taraf Gazetecilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına sahibi

Başar Arslan Genel Yayın Yönetmeni Neşe Düzel'dir (Taraf, 2013). Gazete, yayınlanmaya başladığından beri Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilgili belgeleri yayınlamasıyla büyük ses getirdi. Ordunun bazı terör saldırılarında ihmali olduğuna dair belgeler yayınlamasıyla dikkat çekti. Ergenekon soruşturmasıyla ilgili pek çok bilgi ve belge yayınlamasıyla da tartışma yaratmıştır. Belge haberciliği konusunda gazetenin muhabirlerinden Mehmet Baransu öne çıkmıştır (gazeteler.org, 2013).

4.4. Zaman Gazetesi

3 Kasım 1986 tarihinde Fehmi Kuru'nun yönetiminde yayın hayatına başlayan gazete, günümüzde Ekrem Dumanlı genel yönetmenliğinde yayın hayatına devam etmektedir. İmtiyaz Sahibi Ali Akbulut'tur. Türkiye'nin ilk internet sitesine sahip gazetesidir. Zaman gazetesi, Türkiye ile birlikte 11 ülkede basılmakta ve 35 ülkede dağıtılmakta, 10 farklı dilde ve 2 farklı alfabede sunulmaktadır.

İnternetin ilk Türk gazetesi olmuştur. Gazetenin tirajı 2001 yılında 200 binlerde iken, 2006 yılında ortalama 630 binlere 2012 yılında ise günlük ortalama 1 milyonun üzerine çıkararak Türkiye'nin en çok okunan gazetesi olmuştur (gazeteler.org, 2013). Fethullah Gülen'e yakınlığıyla bilinen medya grubu içinde yer alan Feza Gazetecilik adına yayımlanan Zaman Gazetesi (fgulen.com.tr, 2013) 1994 yılından bu yana ana merkezi New York olmak üzere Amerika'da da yayımlanmaktadır.

4.5. Sabah Gazetesi

22 Nisan 1985'te Dinç Bilgin'in kurduğu ve sahibi olduğu Sabah Yayıncılık A.Ş. bünyesinde İstanbul'da hazırlanıp tüm Türkiye'de yayımlanmaya başlandı. İlk genel yayın yönetmeni Rahmi Turan'dır. Daha sonra Zafer Mutlu yönetiminde çıkan Sabah, ileriki yıllarda Ergun Babahan, Ufuk Güldemir ve Tayfun Devocioğlu tarafından da yönetilmiştir. 2000 yılında gazeteye Ciner grubu ortak olarak girmiş ve zaman zaman kesintili geçen bu ortaklık bir sürecinin sonunda da 3 Mayıs 2005 tarihinde Ciner'in de ortak olduğu Merkez Grubu tarafından satın alınmıştır. 2 Ocak 2006 itibarıyla genel yayın yönetmenliğine Fatih Altaylı'nın getirildiği ulusal bir gazetedir. Gazete, 1997 yılının Ocak ayından itibaren internet üzerinden de yayımlanmaya başlamıştır. Gazetenin, TMSF tarafından 2007 yılında el konulmasının ardından ihaleyle Çalık Holding'e satılmasından sonra, 31 Aralık 2008'de Genel Yayın Yönetmeni Ergun Babahan, gazetenin imtiyaz sahibi Ahmet Çalık'a istifasını sunmuştur. 18 Şubat 2009'da Genel Yayın Yönetmenliği'ne Erdal Şafak getirilmiştir (sabahilan.net, 2013). Sabah gazetesi iktidara yakınlığı ile bilinmektedir (serbestsiyasa.com,05.04.2014). Başbakan'ın damadı ve Turkuvaz Medya Grubu Yönetim Başkan Vekili

Serhat Albayrak'ın kardeşi Berat Albayrak Sabah Gazetesi'nde köşe yazarlığına başlamıştır (Sözcü; 2013).

5. Bulgular

5.1. Dershanelerin Kapatılmasına İlişkin Haber Başlıkları

Tablo 1: 14. 11. 2013 – 18.11.2013 tarihleri arasındaki dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları

Tarihler	Gazeteler				
	Zaman	Sabah	Taraf	Hürriyet	Cumhuriyet
14.11.2013	Eğitime büyük darbe	-----	-----	-----	-----
15.11.2013	Böyle bir yasa darbe döneminde bile uygulanmadı	Dershaneler için kara propaganda	İpler dershane de koptu	Kuponlu öğrenci	-----
16.11.2013	Önce dershaneleri doğuran sebepler kaldırılmalı	Okula dönüşene teşvik paketi	Gülen Erdoğan'a rest çekti	Ara yol bulunur	Güç ve pay savaşı
17.11.2013	Kanun zoruyla dershane kapatmaya iş dünyası da 'hayır' diyor	Dershanelere güvence	-----	-----	-----
18.11.2013	Türkiye tek ses eğitimin ve insan yetiştiren kurumların öntü kesilmesin	Ha dershane ha gecekondu	Sarıgül'den ilk tepki dershaneye	-----	'Dershanede' gerilim artıyor

Tablo 2: 19.11.2013 – 23.11.2013 tarihleri arasındaki dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları

Tarihler	Gazeteler				
	Zaman	Sabah	Taraf	Hürriyet	Cumhuriyet
19.11.2013	Konuyu paydaşlarıyla görüşüp yeniden ele alacağız	Dershaneler ailelere yıkım	-----	Dershane kararı	-----
20.11.2013	Kanunla 'ben yaptım oldu' anlayışıyla olmaz	Dershanelere sosyal adalet formülü	Dershane krizi bitmedi büyüyor	-----	-----
21.11.2013	Biz bu kararı çoktan verdik dönüşmeyene müeyyide var	Başbakan dershane reformunda noktayı koydu: merdiven altına son	-----	Dershanede geri dönüş olmayacak	-----
22.11.2013	Dershaneleri savunan ak partili bal disipline sevk edildi	Dershane sömürü düzeni	Şamar atmak istiyorlar	-----	Dershane depremi
23.11.2013	300 dershane temsil eden platform: bakanlık bizimle istişare için değil ikna için görüşüyor	-----	-----	Dershaneciler AİHM'ye kadar gideriz	Paralel devlet itirafı

Tablo 3: 24.11.2013 – 28.11.2013 tarihleri arasındaki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları

Tarihler	Zaman	Gazeteler			
		Sabah	Taraf	Hürriyet	Cumhuriyet
24.11.2013	Dersaneler kapatılsın, okullar devletleştirilsin	-----	Cemaat maliyeci bekliyor	-----	-----
25.11.2013	Bu çağda devlet zoruyla dönüşüm yapılamaz	-----	-----	-----	-----
26.11.2013	İTO'da kapatma tartışıldı işletmelerin kaderi hükümetin iki dudağının arasında mı olacak?	Ya özel okul ya açık lise	Dershane cephesi durulmuyor	Dönüşmeyen dersaneler açık lise olur	-----
27.11.2013	İntihar vakalarında memurlar ve banka mağdurları ilk sırada	Dersanelerden dönüşüme 'evet'	Dersaneler KCK gibi oldu	-----	Dershane kavgası durmuyor
28.11.2013	Dersaneciler dertlerini duvara anlattı	Dershane parası oğlumu öldürdü	1.3 milyon çocuk üzerinde test	-----	-----

Tablo 4: 29.11.2013 – 04.12.2013 tarihleri arasındaki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları

Tarihler	Zaman	Gazeteler			
		Sabah	Taraf	Hürriyet	Cumhuriyet
29.11.2013	Taraf'tan çok iddia	Dershane dönüşümü CHP'nin seçim vaadi	-----	-----	Bavulu açılar
30.11.2013	Bir neslin kaybolmasına sebep olacak dayatmadan vazgeçilmeli	Kimse mağdur olmayacak	Cemaat vergi 'rutini' başladı	-----	Asıl kavga yolda
01.12.2013	-----	-----	Cemaat dersanelerine irticacı fişlemesi	-----	-----
02.12.2013	Bunu da yaz tarih	-----	Yıl 2013: hükümete ters düşen cemaatler fişleniyor	-----	'28 Şubat gibi'
03.12.2013	Fişlendiğimi görünce çok yaşadım	Dershane yasası Ocakta Meclis'te	Fişlemelere cevap yok	Dersanelere 2 yıl daha	Tam gaz itiraf
04.12.2013	Milli eğitim bakanı Nabi Avcı: memleketimdeki 8 dershanenin hiçbirisi okula dönüşecek nitelikte değil	Dersaneciler: dönüşüme evet	Şimdi de taraf eylem planı	İşte her şey rayına giriyor	O da bavulunu açtı

Tablolar incelendiğinde genel olarak ilk haberlerin 15.11.2013 tarihinde başladığını görmekteyiz. Zaman Gazetesi'nin bu tarihteki haber başlığına baktığımızda 'Böyle bir yasa darbe döneminde bile görülmedi' diyerek karara kesinlikle karşı olduğunu ve kararı kınadığını görebiliriz. Yine 25 Kasım'da aynı gazete 'Bu çağda devlet zoruyla dönüşüm yapılamaz' başlığıyla kararı kınamıştır. Diğer gazeteler ise, aradaki rekabeti kızıştırmaya çalışan başlıklar kullanmışlardır. Bir sonraki gün Zaman Gazetesi 'Önce dershaneleri doğuran sebepler kaldırılmalı' gazetesinin başlığıyla eğitim sitemini eleştirdiğini görebiliriz. Hürriyet Gazetesi ise 'Ara yol bulunur' başlığı ile olayları bu sefer yumuşatmaya çalıştığı anlaşılmaktadır. Tablo 1'de yer alan 17 Kasım tarihli Zaman Gazetesi "Kanun zoruyla dershane kapatmaya iş dünyası da 'hayır' diyor" başlığını kullanmıştır. Gazete bu başlık ile sadece kendilerinin değil iş dünyasındaki kişilerin de bu karara onay vermediklerini göstermek istemiştir. Ancak Sabah Gazetesi'nin 27 Kasım'da 'Dershanelerden dönüşüme 'evet' ve 4 Aralık'ta 'Dershaneciler: dönüşüme evet' başlıklarıyla Zaman Gazetesi'ne karşı çıkmıştır. Bir sonraki gün Sabah Gazetesi 'Ha Dershane Ha Gecekondu' başlığıyla çıkmıştır ve dershaneleri gecekonduya benzetmiştir. Dershanelerin de gecekondu gibi usulsüz bir şekilde kurulduğu ya da yasa dışı olduğu vurgulanmıştır. Aynı tarihte Cumhuriyet Gazetesi 'Dershane gerilim artıyor' başlığı ile bir durum değerlendirmesi yapmıştır. 2. Tabloda verilen 19. 11. 2013 tarihinde yine Sabah Gazetesi 'Dershaneler ailelere yıkım' diyerek dershane masraflarının ailelere büyük yük olduğunu belirtmiştir. Sabah Gazetesi bu başlıklarla dershanelerin kapatılması kararını onaylamıştır. Bir sonraki gün Zaman Gazetesi 'Kanunla 'ben yaptım oldu' anlayışıyla olmaz' başlığını kullanmış ve hükümetin bu kararının, kamuoyunun desteğinden yoksun olduğuna işaret etmiştir.

21 Kasım'da Sabah Gazetesi 'Başbakan dershane reformunda noktayı koydu: merdiven altına son' başlığını kullanmıştır. 'Merdiven altına son' ifadesi de tıpkı gecekondu gibi yasa dışı, kaçak bir yapıya işaret eder.

Tablo 3'te gösterilen 27 Kasım'daki haber başlıklarına baktığımızda; Sabah gazetesi 'Dershanelerden dönüşüme 'evet'', Taraf gazetesi 'Dershaneler KCK gibi oldu' ve Cumhuriyet gazetesi 'Dershane kavgası durmuyor' başlıklarıyla birbirlerine diyalog halinde gibi imaj sergilemektedirler. Bir sonraki gün Zaman Gazetesi 'Dershaneciler dertlerini duvara anlattı' başlığını kullanarak, dershanecilerin sözlerinin hiç dinlemediği hatta onlara bu konuda cevap hakkı bile verilmediği gösterilmiştir. 30 Kasım'da Zaman Gazetesi 'Bir neslin kaybolmasına sebep olacak dayatmadan vazgeçilmeli' ve 2 Aralık'ta 'Bunu da yaz tarih' başlıklarıyla kararı bir kez daha kınamıştır.

Hürriyet Gazetesi'nin 15 Kasım tarihli 'Kuponlu öğrenci' başlıklı haberin içeriğine baktığımızda; dönemin Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün

yaptığı açıklamaya göre, yeni bir uygulama başlayacak ve devlet velilere eğitim çeki verecektir. Cumhuriyet Gazetesi'nin 23 Kasım tarihli 'Paralel devlet itirafı' ve 3 Aralık'taki 'Tam gaz itiraf' başlıklarıyla AK Parti ile cemaat arasındaki tartışmanın dersane kararının ötesinde, daha başka sebeplerinin olduğu anlatılmak istenmiştir. Aynı gazetenin 29 Kasım'da 'Bavulu açtılar' ve 4 Aralık'taki 'O da bavulunu açtı' başlıklarıyla bazı sırların ortaya çıkarıldığı kastedilmiştir.

'Dershanelerin kapatılması haberleri' siyasal iktidar ile karşı söyleme sahip Gülen Cemaati arasındaki rekabeti güç gösterisini temsil eden bir metafor halini almıştır. Nitekim dershanelerin kapatılması olayı günümüzde gelindiğinde metafor olmasından ziyade aynı zamanda metanomidir. Çünkü bu söylemler büyük bir tartışmanın ayak sesleri gibidir. Bu yönüyle parçadan bütünü, yani dershaneler tartışmasından siyasal iktidar ile cemaat arasındaki büyük kargaşayı temsil eder.

5.2. Haber Başlıklarındaki Metanomi ve Metafor Örnekleri

Metonimi (düzdeğişmece), yaygınlıkla kullanılan bir anlatım yoludur. İsmi Yunanca'dan alan ve "adını değiştirmek" anlamına gelen metonimi, bir kavramın (ya da bir ismin) benzerlik dışında ilgili olduğu diğer bir kavramı gösteren kelimeyle anlatılmasıdır. Metonimi mecazın bir çeşidi olarak iki kavram ya da kavramlar grubunun birbirinin yerine temsil edildiği durumlarda kullanılır. Metonimide iki yapı arasında değiştirim söz konusudur. Gibbs'in 1994 yılında yaptığı ve Lakoff-Johnson'un 1980'de yaptığı çalışma metoniminin de metafor gibi kavramsal olduğunu, sadece kelimeler arasındaki ilişki olduğunu açıkça göstermiştir. Metonimi "bir kavramın ilgili veya bağlantılı olduğu başka bir kavram vasıtasıyla anlatılması" şeklinde tanımlanabilir (Kök, 2010: 1195).

Eğretileme (Metaphor) ise, birbirlerine benzememesine karşın yine de ortak bazı yönleri bulunan iki şeyin, birbirlerini andırarak bir biçimde karşılaştırılmasıdır (Cankara, 2002: 73). Eğretilemede soyut bir kavramı ifade etmek için somut bir nesne kullanılmaktadır. Gösterilen somut nesne, ifade edilmek istenen kavrama benzetilerek ya da yerine konularak onunla özdeşleştirilmektedir. Örneğin baykuş, akıl, bilim ve bilgeliği çağrıştırmakta, akbaba görüntüsü ölümü, güvercin ise barışı çağrıştırmaktadır. Burada baykuş, akbaba ve güvercin gösterenler, bilgelik, ölüm ve barış ise gösterilenlerdir. Eğretilemede, iki şey arasındaki bir ilişki, benzerliğin kullanılmasıyla bildirilir. "Sevgilim kırmızı bir güldür" diyebiliriz. Çok yaygın eğretileme biçimlerinden biri benzetmedir ve benzetmede "gibi" ya da "kadar" kullanılır ve bir kıyaslama bildirilir (Berger, 1996: 29).

Dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları metanomi ve metafor olarak tablo 5, 6, 7, 8 ve 9'da şu şekilde gösterilmiştir:

N. Akıner vd. / Dershane Tartışması: AK Parti İktidarı ve Gülen Hareketi
Arasındaki Uyuşmazlığa Dair Haber Söylemi

Tablo 5: Zaman Gazetesi'ndeki metanomi ve metafor örnekleri

Zaman Gazetesi	
Metanomi ve Metafor Örnekleri	
Kullanılan ifade	Temsil ettiği
Önce Dershaneleri Doğuran Sebepler Kaldırılmalı	Bu başlıkta metafor örneği vardır ve bu sözlerle ülkedeki eğitim sistemi eleştirilmiştir. Önce eğitimdeki aksaklıkların giderilmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır.
Dershaneçiler Dertlerini Duvara Anlattı	Dershaneçilerin muhatap bulamadığı ve siyasal iktidar tarafından dikkate alınmadığına işaret edilmiştir ve bu başlıkta da yine metafor örneği vardır.
Eğitime Büyük Darbe	Kapatılma kararı büyük darbe olarak nitelendirilmiştir ve başlık metanomi örneği dir. Parça bütün ilişkisinden demokrasiye müdahale kastedilmiştir.

Tablo 6: Sabah Gazetesi'ndeki metanomi ve metafor örnekleri

Sabah Gazetesi	
Metanomi ve Metafor Örnekleri	
Kullanılan ifade	Temsil ettiği
Ha Dershane Ha Gecekondu	Dershanelerin de gecekondu gibi usulsüzce ve hızlı bir şekilde kurulduğu söylenmek istenmiştir. Başlık metafor örneği gibi görünse de aynı zamanda metanomidir . Parçadan bütüne, yasa dışı-illegal fotoğrafa işaret etmiştir.
Dershaneler Ailelere Yıkım	Dershaneler derken dershane masrafları kastedilmiştir ve yıkım derken de ailelerin bu masraflarla maddi manevi büyük zorluk çektiği anlatılmak istenmiştir ve açık bir metanomi örneği dir.
Dershane Sömürü Düzeni	Dershane çalışanlarının düşük ücretle, kadrosuz ve sigortasız çalıştırıldığı kastedilmiştir ve bu başlıkta yine açık bir metafor örneği vardır.

Tablo 7: Taraf Gazetesi'ndeki metanomi ve metafor örnekleri

Taraf Gazetesi	
Metanomi ve Metafor Örnekleri	
Kullanılan ifade	Temsil ettiği
İpler Dershane Koptu	Bu başlıkta siyasal iktidar ile cemaat arasındaki kavga'nın tam olarak başladığına dikkat çekilmiştir. Böylece metafor örneği sergilenmiştir.
Samar Atmak İstiyorlar	Başlıkta metafor örneği vardır ve bu başlıkta başlaya gerilimin büyüdüğüne ve tehditlerin de başladığına dikkat çekilmiştir.
Dershane Cephesi Durulmuyor	Dershanelerin kapatılması kararının geriliminin devam ettiği anlatılmak istenmiştir ve metafor örneği vardır. Savaşa dair bir kavram kullanılarak tarafların mücadeledeki konumu belirlenmek istenmiştir.
Dershaneler KCK Gibi Oldu	AKP'li Orhan Atalay'ın konuyla ilgili yaptığı benzetme başlık olarak kullanılmıştır ve başlık bir metanomi örneği dir. KCK, Kürdistan Topluluklar Birliği, (Koma Cevakên Kurdistan) terör örgütü PKK'nın şehir yapılanmasıdır ve dershanelerin de usulsüz bir şekilde çalıştığına vurgu yapılmıştır. Ayrıca ilerleyen süreçlerde, siyasal iktidarı ele geçirmek isteyen illegal bir yapılanmanın bir parçası olduğuna işaret etmektedir.

Tablo 8: Hürriyet Gazetesi'ndeki metanomi ve metafor örnekleri

Hürriyet Gazetesi	
Metanomi ve Metafor Örnekleri	
Kullanılan ifade	Temsil ettiği
İşte Her Şey Rayına Giriyor	Bu başlıkta metanomi örneği bulunmaktadır ve parça bütün ilişkisinden sorunların bir anlamda çözüldüğüne işaret edilmiştir.
Kuponlu Öğrenci	Devletin velilere vereceği eğitim çeki kastedilmek istenmiştir ve başlıkta metafor örneği bulunur.
Ara Yol Bulunur	Başlıkta metafor örneği vardır ve Nabi Avcı'nın konuyla ilgili yaptığı konuşmada kullandığı sözler başlık olarak kullanılmıştır.

Tablo 9: Cumhuriyet Gazetesi'ndeki metanomi ve metafor örnekleri

Cumhuriyet Gazetesi	
Metanomi ve Metafor Örnekleri	
Kullanılan ifade	Temsil ettiği
Dershane Depremi	AK Parti ile Cemaat arasındaki tartışma depreme benzetilmiştir ve başlık açık bir metafor örneğini teşkil etmektedir.
Paralel Devlet İtirafı	AKP ile Gülen cemaatinin dershaneler üzerinden patlak veren kavgasının çok daha derin olduğunun ortaya çıkmasına işaret edilmiştir. Başlık metafor gibi görünse de aynı zamanda metanomidir . Çünkü parça bütün ilişkisi bulunur ve siyasal iktidara müdahaleyi yani darbeyi zihniyeti temsil etmektedir.
Bavulu Açtılar	MGK'nın Fethullah Gülen belgesinin ortaya çıkarılması bu şekilde söylenerek metafor örneği sergilenmiştir.
'28 Şubat Gibi'	Kılıçdaroğlu'nun konuyla ilgili yaptığı konuşmada kullandığı sözler başlık olarak kullanılmıştır. Başlıkta yine müdahale zihniyetin varlığına vurgu yapılarak bir metafor örneği kullanılmıştır.

5.3. Haber Fotoğraflarında Göstergibilimsel Çözümleme

Şekil 1 Hürriyet Gazetesi'ndeki dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

Göstergebilimin alanını kesin çizgilerle sınırlamak zordur. Ferdinand de Saussure'ün tanımına uygun olarak göstergebilim; “dilden kutsal törenlere, el, kol, baş hareketlerine, ezgili sesler ve nesnelere kadar bütün gösterge dizgelerini kapsayan genel bir bilim” dir (Karahan, 2003: 4). 19 Kasım, 26 Kasım ve 3 Aralık 2013 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin Şekil 1'deki görsellerinden de gördüğümüz gibi ilk göze çarpan karikatürlerdir. Hürriyet Gazetesi genellikle haber fotoğrafı olarak karikatürleri ve Bülent Arınç'ın fotoğraflarını kullanmıştır. Karikatürlerde yan anlam olarak ince bir alay vardır. Yan anlam, görüntüsel bir boyuta sahip olmasına rağmen nedensizdir ve bir kültüre özgüdür. Anlamlandırmada farklılığı yaratan yan anlamdır, çünkü yan anlamda, göstergeler çok anlamlı, uzlaşımsal ve kişiden kişiye değişen bir düzeydedir (Özer, 1999: 10).

Şekil 2 Hürriyet Gazetesi'nde yayımlanan, dersanelerin kapatılmasına ilişkin karikatürlerden biri

Örneğin; Şekil 2'deki Latif Demirci imzalı karikatürde, AK Parti ve cemaat arasındaki gerginliğin dozunu arttırmak adına, bir iddia ya da bir yarış varmış gibi gösterilmiştir. Son karikatürde ise, her dersane binasının içine minare yerleştirilerek bütün dersanelerin cemaate ait olduğu gösterilmek istenmiştir. Karikatürlerdeki metin yazıları da görselleri destekler durumdadır. Son olarak, sondaki Bülent Arınç'ın fotoğrafına dikkat edilecek olursa; eliyle yaptığı işaretle adeta, dersaneler için son bir şans veriliyor ya da bir tehdit imajı çizilmek istenmiştir. Bülent Arınç'ın o anda birçok fotoğrafı çekilmiştir. Ancak birçok fotoğraf içerisinden özellikle bu fotoğrafı seçilerek rekabet körüklenmek istenmiştir.

Şekil 3 Zaman Gazetesi'ndeki dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

Düz anlam ve yan anlam ile birlikte mit kavramları Barthes ile yer edinmiştir. Düz anlam, anlamlandırmanın birinci düzeyidir ve aşikâr anlama gönderme yapmaktadır. Yan anlam ile birlikte, onu kullananın duyguları, kültürel değerleri ön plana çıkar, öznel bir yapısı vardır ve ideolojik düşünceleri kapsar. Yan anlam mit ve çağrışım boyutlarına da sahiptir. Öznel yorumlar, duygular, fikirler, sosyo-kültürel değerler yer almaktadır. Bir reklamda yan anlam oyuncunun ses tonu ile bile yaratılabilir (Yengin, 2012: 15). Zaman Gazetesi'nin Şekil 3'teki haberlerine baktığımızda, haber fotoğrafı olarak iş adamlarının, din adamlarının, sosyologların, siyaset bilimcilerin ve hukukçuların fotoğrafları kullanılmıştır. Haber önemli kişilerin fotoğraflarıyla desteklenmiştir. Böyle önemli kişilerin de dershanelerin kapatılması kararını onaylamadığı gösterilmek istenmiştir.

Yan anlam olarak, 'sadece biz değil onlar da kararı onaylamıyor' demek istenmiştir. Yukarıda dört fotoğraf bulunmaktadır ve ilk fotoğrafta,

önemli feyz aldıkları dini cemaat önderleri fotoğrafın köşelerine yerleştirilerek, gazetenin konuyla ilgili görüşlerinin dört bir yanda desteklendiği gösterilmiştir. İkinci fotoğrafta ise, öznel yorumlardan yararlanılmıştır ve “Kumarhane miyiz ki kapatıyorsunuz” sözüne vurgu yapılmıştır. Dershanelerin kumarhane gibi, usulsüz bir iş yapmadığı ve kapatılmasına bir sebep olmadığı söylenmek istenmiştir. Üçüncü fotoğrafta gösterilen sınıftaki kızların hepsinin başı açıktır ve bu şekildeki bir fotoğrafta sadece cemaat değil herkesin bu karardan etkileneceği söylenmek istenmiştir. Yine aynı fotoğrafta AK Parti Milletvekili ve cemaat üyesi Hakan Şükür’ün “Dershanelerin kapatılması, telafisi zor yaralar açar” sözüne vurgu yapılmıştır ve onun da bu karara bu şekilde karşı çıktığı gösterilmiştir. Günümüzde ise, Hakan Şükür’ün iktidar parti ile yollarını ayırdığı bilinmektedir.

DERŞHANELER İÇİN KARA PROPAGANDA

Zaman gazetesinin "Eğitime büyük darbe" Samanyolu TV'nin "Eğitimde sıkıyönetim dönemi" haberlerini Milli Eğitim Bakanlığı yalanladı: Alenen yalan ve kışkırtıcı kampanya

BÜYÜK YALAN!

İşte derşhane gerçeği:

- **OKULA DÖNÜŞENE TEŞVİK:** Özel okula dönüşecek derşhanelerden mali imkânı yetersiz olanlara serisi tahsis ve kredi akıtılma yapılacaktır.
- **ÖĞRENCİ GARANTİSİ:** Devlet, özel okula dönüşürilecek kurumların boş kalan kontenjanlarına başarılı ama yüksek öğrencileri gönderecektir.
- **ÖĞRETMENE İŞ:** Derşhanelerde görev yaparkenti işte kalan öğretmenler, MEB'e bağlı okullarda görevlendirilecektir. **SAFURE CANTÜRK'ÜN HABERİ 30'DA**

MEB'in açıklamasında bu ifadelerin yer verildiği Habere ileri sürüldüğü gibi derşhanelere para cezası verilmemiş, sıkıyönetim uygulamaları getirilmemiş gibi kampanyaya şükürten ifadeler tasdik metninde kesinlikle bulunmamaktadır.

Milli Eğitim Bakanı Naci Avcı

YA ÖZEL OKUL YA AÇIK LİSE

Bakan Avcı: Derşhanelerin yüzde 20'sinin özel okula dönüşme kapasitesi var. Yüzde 80'i açık lise olabilir

KİMSE MAĞDUR EDİLMEMEYELİK

MILLİ Eğitim Bakanı Naci Avcı, SETA'nın düzenlediği panelde Derşhane Reformu'nun son durumunu anlattı: Yeni düzenlemede hiçbir derşhane mağdur olmayacaktır. Ya özel okula dönüşecek, ya açık lise olabilecektir. İşletmeci "Ben ikisini de olmak istemiyorum. Kurda da yapasam" derse, bazılarını halk eğitim merkezlerine çevirmek üzere bakanlık olarak biz çalışacağız.

ÜCRETSİZ ETÜT MERKEZLERİ DEYAM

OCAK ayından itibaren öğrenci kaydı yapılamayacak derşhanelere ağustosna kadar finansman sağlanacak ara formül üzerinde çalışıyoruz. Açık lise olabilecek 15 saat yüz yüze, 15 saat de uzaktan eğitim yapabilir. Ücretsiz etüt merkezleri kapılmayacaktır. Özel okullar değil, özel okula giden öğrencileri finansse edeceğiz.

Derşhaneler eşitsizlik üretti

SABANCI Üniversitesi'nin raporu, Derşhanelerin öğlünde fırsat eşitliği sağlanmıyor, eşitsizlik ürettiyor. Üniversiteye yerleşmeyi de sadece yüzde 7 oranında etkiliyor. 22 Tc

SAFURE CANTÜRK'ÜN HABERİ 23'TE

Şekil 4 Sabah Gazetesi'ndeki derşhanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

F. de Saussure' e göre dilbilim, genel göstergeler biliminin yalnızca bir bölümünü oluştururken, Roland Barthes bu görüşe karşı çıkarak, göstergebilimin dilbilimin bir bölümünü oluşturduğu düşüncesini savunur.

Barthes' e göre toplumsal yaşamda, insan dilinin dışında, belli bir genişlikte olan gösterge dizgelerinin bulunduğu hiç de kesin değildir (Barthes, 2005: 27). Sabah Gazetesi'nin Şekil 4'teki haberlerine baktığımızda ise haber fotoğrafı olarak Bakan Nabi Avcı'nın fotoğraflarının kullanıldığını görmekteyiz. Haber genel olarak Nabi Avcı'nın fotoğrafları ile desteklenmiştir. Haberlerin içerikleri incelendiğinde ise Nabi Avcı'nın dersanelerin kapatılması kararını onayladığı görülmektedir. Anlamlandırmanın birinci düzeyi, Saussure' un üzerinde çalıştığı düzeydir. Bu düzey, göstergenin göstereni ve gösterileni arasındaki ilişkiyi ve göstergenin dışsal gerçeklikteki göndergesiyle ilişkisini betimler. Barthes bu düzeyi düz anlam olarak adlandırır (Fiske, 1996: 116). Yukarıdaki ilk fotoğrafta düz anlam olarak baktığımızda, Nabi Avcı kendini işaret etmektedir ve aslında bir anlamda konuyla ilgili tek muhatabın ve aynı zamanda bu konuda karar alıcı kişinin de yine kendisinin olduğunu yaptığı el işaretiyle bunları kastettiği söylenebilir. Bel çekimleriyle, kişi toplumsal bağlama yerleştirilir (Dursun, 2001: 186).Yine iki fotoğrafta da sayfa tasarımı açısından bakıldığında bel çekimi vardır ve Nabi Avcı'nın bel çekimi fotoğrafları kullanılarak toplumsal bağlama yerleştirilmek istenmiştir.

Şekil 5 Taraf Gazetesi'ndeki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafı

1 Aralık 2013 tarihli Taraf Gazetesi'nin Şekil 5'teki haberine baktığımızda ise konuyla ilgili ortaya çıkarılan bir belge dikkat çekmektedir. Taraf Gazetesi genellikle olayları belgelemesiyle bilinir. Yine bu haberde de görüldüğü gibi haber 'gizli belge' ile desteklenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı'na gönderilen 12.03.2010 tarihli bu belgeye göre 'İrticaya karşı mücadele stratejisi' gereğince alınan tedbirler bir raporda sunulmaktadır. Yan anlam olarak haberin doğruluğunun kesin bir şekilde, belgelerle ispatlanabileceği gösterilmek istenmiştir. Gösterge; fiziksel nesne (gösteren), zihinsel ürün (gösterilen) arasındaki ilişkidir. Bu ilişkiler toplum tarafından benimsenip, kabul edilen kurallar, kodlar tarafından oluşturulur ve semiyolojinin asıl anlatmak istediği bu kodların açıklanması ve anlaşılmasıdır (Şimşek, 2013: 237). Taraf Gazetesi'ndeki bu fotoğrafta da kodlar bulunmaktadır. Örneğin, şekil 4'te Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer'in fotoğrafı kullanılmış ve Dinçer'e bağlı takip Koordinasyon Kurulu'nun MEB'e yaptırdığı çalışmayla cemaatin dershane, okul ve yurtlarının fişlendiği söylenmiştir ve bu bilgiler gizli belgelerin ortaya çıkarılması fotoğrafla desteklenmiştir.

Sonuç

Dershanelerin Türkiye'de 60'lı yıllardan bu yana varlığını sürdürmesi ve giderek devletin eğitim kurumlarına alternatif bir yapıya bürünmesi, AK Parti iktidarı döneminde kapatılma kararı da beraberinde getirmiştir. Ailelere getirdiği ekonomik yük, eğitimin temel işlevlerinden uzak olması gibi nedenlerle kapatılma kararı alınan dershaneler, eğitimde yeniden yapılanmanın bir parçasıdır. Türkiye'de cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar siyasal iktidarların eğitimde "yeniden yapılanma" veya "eğitim reformu" adı altında çeşitli değişiklikler yaptıkları gözlemlenmektedir.

Siyasal iktidarlar, eğitim politikalarından ayrı düşünülemez. Bilgi siyasal iktidarın ideolojisini meşrulaştırma işlevini üstlenirken, eğitim kurumlarının yaygınlığı sayesinde devlet ideolojisi en ücra alanlara bile yayılma imkânı bulur. Devlet ideolojisi, eğitici ve öğretici kimliğiyle tüm topluma yayılır. Bilimin siyasal iktidar ile yaptığı bu ittifak sonucu siyasal iktidar bilgiye bir mutlaklık kazandırır. Eğitim ve ideoloji birbiriyle yakından ilgili olarak siyasal iktidarın kendi meşruiyet ilkelerine mutlaklık ve kutsallık kazandırdığı araçlardır. Eğitim ve öğretim süresince 'bilgi ve gerçek' onu üreten ve yayan kurumlarda merkezi bir güce dönüştürülür. Bu 'gerçek,' siyasal iktidar tarafından devamlı olarak tek gerçek olarak sunulur (Çetin, 2001: 208-209).

Günümüzde AK Parti iktidarının dershanelerin kapatılması kararı birçok tartışmayı da beraberinde getirmiştir. Gündemden uzun süre düşmeyen tartışmalar, konuyu eğitim meselesi olmaktan çıkarıp siyasal bir karar haline getirmiş, AK Parti ve cemaat arasında güç/iktidar mücadelesi

haline dönüştürmüştür. Dershanelerin kapatılması gündeminin arka planındaki AK Parti ile Cemaat arasındaki gerilimin yansımalarını ele aldığımız bu çalışmada Sabah, Zaman, Taraf, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerinin konuyla ilgili haberleri analiz edilmiştir. Dershanelerin kapatılmasına ilişkin yapılan haberlerin, gazetelerin yayın politikaları, mülkiyet yapıları ve siyasal iktidara yakınlık/uzaklıklarıyla doğrudan ilgili olduğu gözlemlenmiştir.

Dershanelerin kapatılmasına ilişkin haber başlıkları incelendiğinde özellikle Gülen Cemaatine yakınlığı ile bilinen medya grubu içinde yer alan Zaman Gazetesi'nin hükümetin dershanelerin kapatılma kararına keskin bir tavırla karşı olduğu ve manşetlerinde hükümeti sert bir dille eleştirdiği görülmüştür. Gazetenin bu sert tavrının ardında Gülen Cemaati'ne yakınlığıyla bilinen eğitim kurumlarının önemli bir kısmını oluşturan dershanelerin kapatılma tehlikesi vardır. Çünkü Gülen Cemaati için eğitim öncelikli bir konuma sahiptir. İktidara yakınlığı ile bilinen medya grubu içinde yer alan Sabah Gazetesi'nin ise konuya ilişkin haber başlıkları incelendiğinde kararı onayladığı ve iktidarı destekleyen bir dille haber yapıldığı görülmektedir. Yine olaylarda belge sunmasıyla bilinen Taraf Gazetesi iktidar aleyhine yaptığı haberlerle dikkat çekmektedir. Son olarak, Hürriyet ve Cumhuriyet gazetelerinin konuyla ilgili haber başlıklarına bakıldığında, bu konuda bir taraf tutmayıp sadece durum haberleri yaparak gerilimi tırmandırmaya çalıştıkları söylenebilir. Ayrıca bu gazeteler genellikle, haber konusuyla ilgili konuşan kişilerin sözlerinde haber başlıkları oluşturmuşlardır.

Araştırma bize göstermiştir ki Taraf Gazetesi'ndeki 'İpler Dershanede Koptu' (15.11.2013), 'Gülen Erdoğan'a Rest Çekti' (16.11.2013), Cumhuriyet Gazetesi'ndeki 'Paralel Devlet İtirafı' (23.11.2013), 'Bavulu Açtılar' (29.11.2013) 'Asıl kavga yolda' (30.11.2013), '28 Şubat Gibi' (02.12.2013) gibi haber başlıkları, ilerleyen günlerde daha büyük tartışmaların meydana geleceğinin sinyallerini vermektedir. Dershanelerin kapatılması kararının ötesinde AK Parti-Cemaat gerilimini ve günümüzde yaşanan olayların ayak sesleri bu haber başlıklarından gözlemlenmiştir.

Türkiye tarihinin belki de en büyük siyasi krizlerinden birisini başlatan ve AK Parti ile Gülen Cemaati arasındaki gerilimi geri dönülmez bir noktaya getiren 17 Aralık tarihli "rüşvet ve yolsuzluk" operasyonu ile başlayan süreç, bakan ve milletvekillerin istifası, ses kayıtlarının yayınlanması, emniyet müdürlerinin ve savcılarının görevden alınması/yer değişikliği, HSYK yapılanmasının değiştirilmesi için teklif, AK Parti ve Cemaat arasında karşılıklı iddialar, iftiralar, yalanlamalar ve operasyonlar gibi birçok olayın arka arkaya patlak vermesiyle devam etmiştir.

Sonuç olarak siyaset kurumu ve medya örgütlenmeleri arasında siyasal iktidara yakınlık ve uzaklık olarak tanımlayacağımız nedenlerin, medya içeriğinde özellikle haber söylemi üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. AK Parti ve Cemaat ile ilgili haberlerin, gazetelerin temel ideolojileri doğrultusunda çerçeveselendirildiği tespit edilmiştir ve medya sahipleri haberleri araçsallaştırarak ideolojik bir savaşın tarafları rolünü üstlenmişlerdir. Eğitimin kamusal bir hizmet alanı olarak görülmesinden vazgeçilip ticari faaliyet alanına dönüştürülmesi anlayışının sona ermesi üzerine çıkan tartışmalar medya söylemi üzerinden rahatlıkla okunabilmiştir.

İletişim bilimleri bağlamında göstergelim kuramına göre ‘dershanelerin kapatılması haberleri’ siyasal iktidar ile Gülen Cemaati arasındaki çatışmayı temsil eden bir metafor halini almıştır. Nitekim dershanelerin kapatılması olayı günümüzde gelindiğinde metafor olmasından ziyade aynı zamanda metanomidir de. Çünkü bu söylemler büyük bir tartışmanın ayak sesleri gibidir. Bu yönüyle parçadan bütünü, yani dershaneler tartışmasından siyasal iktidar ile cemaat arasındaki gerginliği temsil eder.

Kaynakça

Aksoy, N. 2011. Türkiye Kamu Eğitiminde Gizli Ticarileşme: Kurumsal Sosyal Sorumluluğun İşleyiş Biçimleri Ve Eğitimi Ticarileştirme İşlevleri, Eğitim Bilim Toplum Dergisi, 9 (35), 8-27.

Althusser, L. 2003. İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları, (Çev.) Alp Tümertekin, İstanbul: İthaki Yayınları.

Barthes, R. 2005. Göstergebilimsel Serüven, (Çev.) Mehmet Rıfat ve Sema Rıfat, Eskişehir: Yapı Kredi Yayınları.

Berger, A. A. 1996. Kitle İletişiminde Çözümleme Yöntemleri, (Çev.) Murat Barkan, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Black, C. E. .1989. Çağdaşlaşmanın İtici Güçleri, (Çev.) M. Fatih Gümüş, Ankara: Verso Yayınları.

Cankara, M. 2002. Metafor Yaratma Eylemi Olarak Bilmece, Uluslararası Halk Bilimi Dergisi, 7 (14), 76-80.

Canpolat, N. 2003. Bilginin Arkeologu Michel Foucault, (Ed.) Nurdoğan Rigel ve Gül Batuş Kadife Karanlık, İstanbul: Su Yayınları.

Chomsky, N., Herman, Edward S., Peterson, D., Podor, J. 2004. Medyanın Kamuoyu İmalatı, İstanbul: Chiviyazıları.

Çaplı, B. 2002. Medya ve Etik, Ankara: İmge Kitabevi.

- Çetin, H. 2001. Devlet, İdeoloji ve Eğitim, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 25 (2), 201-211.
- Devran, Y. 2010. Haber Söylemi ve İdeoloji, İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Dursun, Çiler 2001. TV Haberlerinde İdeoloji, Ankara: İmge Yayınları.
- Fiske, J. 1996. İletişim Çalışmalarına Giriş, (Çev.) Süleyman İrvan, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- İnal, A. 1996. Haberi Okumak, İstanbul: Temuçin Yayınları.
- İnceoğlu, Y. ve Çomak, N. 2009. Metin Çözümlemeleri, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Karahan, Ç. 2003. Pop Art' ta Nesnenin Bir Gösterge Olarak Kullanımı, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanatta Yeterlik Tezi, İzmir.
- Kök, A. 2010. XI. Yüzyılda Türk Dünyasında Haberleşme Metanomileri, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/1, 1194-1209.
- Kula, N. 2002. Gazetelerde Yer Alan Polise Yönelik Haberlerdeki Söylemsel Boyutlar: Gaffar Okkan Suikastı Örnek Olayı, Polis Bilimleri Dergisi, 4(1-2), 187-203.
- Lull, J. 2001. Medya İletişim Kültür, (Çev.) Nazife Güngör, Ankara: Vadi Yayınları.
- Özer, D. Z. 1999. Göstergebilimsel Çözümleme, Sinemasal Dergisi, 7-20
- Özer, Ö. 2009. Eleştirel Haber Çözümlemeleri, İstanbul: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Poulantzas, N. 1992. Siyasal İktidar ve Toplumsal Sınıflar, (Çev.)Şen Süer ve L. Fevzi Topaçoğlu, İstanbul: Belge Yayınları.
- Sarup, M. 2004. Post-yapısalcılık ve Post-modernizm, (Çev.) Abdülbaki Güçlü, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Shoemaker, P. ve Reese, S. D. 2002. İdeolojinin Medya İçeriği Üzerindeki Etkisi, (Ed.) Süleyman İrvan, Medya Kültür Siyaset, Ankara: Alp Yayınevi.
- Sözen, E. 1999. Söylem, İstanbul: Paradigma Yayınları.
- Subaşı, B. 2005. Dünyada ve Türkiye'de Özel Dershaneler, İstanbul: Ticaret Odası Yayınları.

Şimşek, S. 2013. Duygusal Zekâ Bağlamında Medyada Yayımlanan Reklamların Çocuklar Üzerinde Oluşturabilecekleri Davranış Biçimleri, I. Türkiye Çocuk Medya Kongresi, 1(5), 235-254.

Toruk, İ. ve Sine, R. 2012. Haber Söylem Üretimindeki İdeolojik Etki: Wikileaks Haberleri, Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 31(2), 349-376.

Van Dijk, T. 2003. Söylem ve İdeoloji: Çok Alanlı Bir Yaklaşım, (Ed.)Barış Çoban ve Zeynep Özarlan, Söylem ve İdeoloji: Mitoloji, Din, İdeoloji, (Çev.) Nurcan Ateş, İstanbul: Su Yayınları.

Yengin, A. D. 2012. Mekanikleşen Birey: Arçelik Örneğinin R. Barthes'a Göre Çözümlemesi, The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication – TOJDAC, 2 (1), 13-21.

İnternet Kaynakları

“Üniversite sınavları kalkıyor, dershaneler kalkıyor” (2012).

<http://www.Habertürk.com/gundem/haber/727711-universite-sinavi-kalkiyor-dershaneler-kapanacak> .Erişim Tarihi: 15.12.2013.

“Bozdağ: Dershaneler özel okula dönüşecek” (2012).

<http://www.sabah.com.tr/Gundem/2012/03/26/bozdag-dershaneler-ozel-okula-donusecek> .Erişim Tarihi: 15.12.2013.

“Dershanelerin kapatılması söz konusu değil” (2012).

<http://www.Habertürk.com/gundem/haber/728188-dershanelerin-kapatilmasi-soz-konusu-degil>-. Erişim Tarihi: 15.12.2013.

“Dönüş yok dershaneler kapanacak” (2012).

<http://www.ensonhaber.com/donus-yok-dershaneler-kapanacak-2012-03-29.html> .Erişim Tarihi: 15.12.2013.

“Dershane sayısı azalıyor” (2013).

<http://www.sabah.com.tr/Egitim/2013/03/29/dershane-sayisi-azaliyor> .Erişim Tarihi: 15.12.2013.

“İşte gün gün '17 Aralık operasyonu” (2013).

<http://www.sabahilan.net/hakkimizda.asp> (Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://serbestsiyasa.com/?p=1074> (Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://fgulen.com/tr/turk-basininda-fethullah-gulen/fethullah-gulen-hakkinda> haberler/fethullah-gulen-hakkinda-2006-haberleri/12617-Aksam-Hocaefendi-Medyasi-Dunyaya-Aciliyor(Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://www.gazeteler.org/>(Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://www.cumhuriyet.com.tr/kunye>(Erişim Tarihi: 15.12.2013)

http://www.turkcebilgi.com/ansiklopedi/cumhuriyet_gazetesi(Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://www.taraf.com.tr/kunye.html> (Erişim Tarihi: 15.12.2013)

<http://www.hurriyetkurumsal.com/Default.aspx?pageid=iLVFgZzm46A=&kutuid=ppSbFwGPqhs=>(Erişim Tarihi: 15.12.2013)

ŞEKİL YAZILARI

Şekil 1 Hürriyet Gazetesi'ndeki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

Şekil 6 Hürriyet Gazetesi'nde yayımlanan, dersanelerin kapatılmasına ilişkin karikatürlerden biri

Şekil 7 Zaman Gazetesi'ndeki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

Şekil 4 Sabah Gazetesi'ndeki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafları

Şekil 8 Taraf Gazetesi'ndeki dersanelerin kapatılmasına ilişkin haber fotoğrafı